

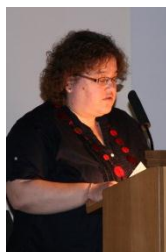
KÖNYVTÁR EGY EGYHÁZKÖZSÉGBEN

EKE Szakmai nap – Veszprém

Könyvtár egy Egyházközségben címmel tarthattam bemutatkozó előadást az EKE konferencián 2012. június 27-én Veszprémben. Nagy megtisztetés volt számunkra a felkérés, hiszen 2004 óta először hallathattunk magunkról. (Ekkor házigazdaként láttuk vendégül az egyházi könyvtárosokat.) Az idei szakmai konferenciánk fő témája a könyvtári marketing volt, ezért igyekeztem erről az oldalról bemutatni könyvtárunkat, illetve stratégiánkat, amely az olvasók megnyerésére, könyvtárunk népszerűsítésére irányul.

Első és legfontosabb tudnivaló rólunk, hogy a pálma zöld színe mellett iskolánk jelmondata ölel körül bennünket, ez így hangzik: „Crescit sub pondere Palma” – „Teher alatt nő a pálma.” Az évszámok tükrében nyomon követhető, hogy templom és iskola a kezdetektől egészen napjainkig szorosan összefonódik Kecskeméten. Könyvtárunk történetében fontos dátum az 1907. év, amikor is a gyülekezet presbitériuma hozott egy határozatot mely szerint az iskolák könyvtárai Főiskolai Könyvtár néven egyesültek. Ebben a határozatban a könyvtárat a város lakosai számára is elérhetővé tette a presbitérium, így Kecskemét város első nyilvános könyvtáraként működünk kisebb-nagyobb megszakításokkal, egészen az államosításig.

A világháborúk okozta károknál, az államosításkor minden esetben a rövidebbet húztuk. Az államosítást követő évtizedek történései nem dicsőíthetők, túl sok szépre és jóra nem tudunk visszaemlékezni. Elmondhatjuk a rendszerváltozásig

könyvtárunk tetszhalott állapotban leledzett.

A rendszerváltozást követően gyülekezetünk vezetősége, előljárói elsőként mozdultak meg és nyitottak az új lehetőségek felé. Nem sok ek-lézsia mondhatja el ma-

napság, hogy teljes oktatási hálózattal (óvodától az érettségiig), internátussal, konviktussal, tanuszodával, nyugdíjas házzal, hotellel, konferenciaházzal rendelkezik. Fontos hangsúlyozni, hogy - tudomásunk szerint - az országban egyedülállóként gyülekezeti fenntartású könyvtár vagyunk. Úgy működünk, hogy költségvetésünk a gyülekezet költségvetésében, a többi intézménnyel együtt, közösen szerepel. Semmilyen más támogatást nem kapunk, kizárólag annyit, amennyit az egyházközség részünkre ki tud szorítani.

A könyvtár életében a holtpontról való elmozdulást talán éppen a 2004-es nyári EKE konferencia hozta meg. Olyan motivációt, segítséget és persze barátságot kaptunk akkor, ami arra sarkallt bennünket, hogy tegyünk azért, hogy ismertebbek, elérhetőbbek és még aktuálisabbak, modernebbek legyünk.

Új kaput nyitott számunkra az új rendelkezések megfelelő, nyilvános könyvtári státusz elnyerése. Folytathattuk a már 80-as években elkezdett restaurálási pályázatokat a Nemzeti Kulturális Alap segítségével. Egy véletlen látogatásnak köszönhetően részesülhettünk Gustav Adolf Werk nagylelkű támogatásában, amelyből a könyvtár egész területét sikerült lami-

nált padlóval leburkolni. Ez nagyban megszépítette, barátságosabbá tette a könyvtár helyiségeit.

Újkollégiumunk idén ünnepli fennállásának 100. évfordulóját. Kecskemét főterén található ez az impozáns szecessziós épület. Maga a könyvtár, amit ide megterveztek a kor legszínvonalasabb könyvtárának számított akkoriban. A három helyiség (olvasó-, dolgozó- és raktárhelyiség), valamint az állítható vaspalcok eleve meghatározták a könyvtár struktúráját, ma is használatos rendjét. Azzal azonban, hogy a könyvvállomány jelentős részét zárt raktárhelyiségbe helyezték, elszigetelték az olvasóktól. Ennek most érezzük a leginkább hátrányát, hiszen a modern, olvasóbarát könyvtárról alkotott képnek nem felelünk meg.

Élterünk javítása mellett nem felekezhattünk meg a belső tartalomról sem. 2007-ben írtuk meg szabályzatainkat és nem sokkal később a szakfelügyelők ellenőrizték azokat. Lényeges volt meghatározni, keretbe foglalni a könyvtár küldetését, funkcióját, céljait és az irányt, amelyhez igazodhatunk. Számomra, mikor átvettem 2008-ban a könyvtár vezetését, talán az ismertség fokozása, az olvasói létszám növelése mellett központi feladat a könyvtár szabályzatainak, rendjének kialakítása, pontosítása volt.

Sokáig küzdöttünk azzal a problémával, hogy olvasóink száma igen alacsony. Az elmúlt években sikerült elérnünk, hogy számuk lassan gyarapodni kezdett. Első lépésként a könyvtárhasználat pontos rendjét kellett kialakítani, a kezdeti cédlás korszakot hamarosan felváltotta a számítógépes kölcsönzés. Szomorú volt évről évre azt tapasztalni, hogy pont azok számára ismeretlen a könyvtár, akik eh-

hez a gyülekezethez tartoznak, vagy valamelyik intézményben dolgoznak.

A diákok számára egyre ismertebbek lettünk, mert elkezdtünk rendhagyó órákat tartani, így bár a hely igen szűkös volt, de szívesen jöttek megnézni például egy-egy hittanórán a legszebb Bibliáinkat.

Először a kiállítások hoztak számunkra nagyobb ismertséget, majd tudatosan kezdtük el egy olyan különgyűjtemény indítását, ami kezdetektől vonzotta az érdeklődőket: a DVD-gyűjtemény a legkelendőbb „árucikknek” számít most is nálunk.

Gyülekezeti újságunk hasábjain rendszeresen írunk az aktualításokról. Nem országos vagy regionális tudósítások ezek, de mindenképpen fontos, hogy közvetlenül azokhoz fordulunk, akik számára ez a könyvtár létezik, akikért működik. A hírek így is eljuthatnak hozzájuk. Önálló rovatot kezdtünk indítani Kincsesár címmel, rendszeresen mutatjuk be egy-egy értékes relikviánkat, mind a levéltár, könyvtár és a gyülekezet klenódiumai, úrasztali terítői közül.

A Könyvajánlóban a könyvtárba érkező új kiadású könyvek, DVD-k és Folyóiratok közül szemezgetünk heti rendszerességgel, az ajánló a könyvtár bejáratánál is látható, de a templom főbejáratí hirdetőoszlopára is kifüggesztjük.

Szabó Zsuzsanna elődömmel kezdtük el a kiállítások rendezését a könyvtárban. Elsőként a templomtoronyban talált és később restaurált iratokat mutattuk be az érdeklődők számára. Az elmúlt években volt Biblia-, énekeskönyv-, reformáció-, templomtörténeti-, nálunk szolgáló lelkészek életét bemutató-, énekkari-, centenáriumi-, és 56-os kiállítás is.

Egy másik Zsuzsának, Fogarasi Zsuzsának köszönhetjük, hogy könyvtárunk be-

kapcsolódott a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozatba. A Ráday Múzeummal közösen, immáron jó néhány éve együtt mutatjuk át június harmadik szombat estéjét. Egyre népszerűbb és ismertebb ez a helyszín - az Ókollégium épülete - a város lakosai számára. Zsuzsa remek ötletei vonzzák az állatbarátokat, kisgyermekes családokat, idősebb korosztályt, de a fiatalok is elő-elő fordulnak ezen az estén.

2004-ben vállalkoztunk arra, hogy eMagyarország pontként működünk és ezzel lehetőséget biztosítunk bárki számára, hogy a könyvtár nyitvatartási idejében ingyenesen használhatja számítógépeinket.

Talán éppen a Múzeumok Éjszakája programsorozat bizonyítja azt, hogy Kecskeméten a kulturális szféra jól együttműködik. Hízolgőnek találtuk, hogy az ország egyik legnépszerűbb, legjobb megyei könyvtára partnert látott bennünk és két pályázat erejéig közösen dolgozhatunk. Először a TIOP pályázatot próbáltuk meg közös konzorciumi pályázaton a megye hat könyvtárával közösen. A sikeres pályázat eredményeként technikai felszereltségünket sikerült úgy fejleszteni, hogy ez szolgáltatásink bővülését eredményezte a későbbiekben. A másik TÁMOP pályázat az előzőre épülve egyrészt adatfeldolgozást, olvasásnépszerűsítést és nagy örömeinkre egy interaktív honlap elkészítését tette lehetővé számunkra. Az elmúlt évek statisztikai adatai híven tükrözik, hogy érdeemes volt belevágni ebbe a két nagyobb projektbe, mert a befektetett munka megtérült.

Ebben az évben fejeztük és zártuk le a TÁMOP pályázatot, de ha azt gondolták, hogy itt megálltunk, akkor tévedtek.

Elmondhatjuk, hogy az Úr Isten előttünk jár, és újabb lehetőséget készít számunkra. Hiszem, hogy látja a mi alapvető problémánkat, hogy a számunkra 1911-ben kijelölt hely nem elég. Nincs tovább. Ez a maximum, amit ebből a helyből ki lehet hozni, nincs hova tovább bővílni. Épületen belül sincs nagyobb, a modern kor kívánalmainak megfelelő olvasóbarát környezet kialakítására alkalmas terület. Nagy terveink, céljaink vannak a jövőre nézve, ami megoldaná könyvtárunk helyhiányos életét. Azon dolgozunk, hogy 2015-ben egy régi/új helyre költözhessünk. Elképzeléseink szerint az Ókollégium épületében kapnánk helyet, ahol jelen pillanatban a Ráday Múzeum és Egyházközségünk Levéltára is működik. Gyűjteményi házként kívánunk/kívánja az egyházközség működtetni ezt az épületet. Boldogok lennénk, ha sikerülne ez a nagyszabású terv és megvalósulnának azok az elképzelések, amelyeket most papírra vetünk.

Szerencsések vagyunk, hogy fenntartónk mindig is partner volt, támogatta elképzeléseinket és nem gátolta fejlesztési terveinket. Sok tekintetben szabad kezett kaphattunk ötleteinkhez és velünk együtt örültek sikereinknek. Jó arról beszámolni, hogy az elmúlt tíz év nagy változásokat hozott már eddig is könyvtárunk életében és biztató jelek vannak arra nézve, hogy a fejlődésben nem állunk meg itt. Isten biztató szavaival zárom beszámolómat.

„Bizzad az Úrra a te dolgaidat; és a te gondolatid véghez mennek.” Péld.16,3

Bán Magdolna

*Kecskeméti Református
Egyházközség Könyvtára*